

Η Φ Α Ρ Ι Σ

Εκδίδεται από τον Σύλλογο Αποφοίτων Σχολείων Φάριδος

ΕΔΡΑ : Ξηροκάμπι Σπάρτης

●
Συντακτική Επιτροπή : Γεώργ. Θ. Καλκάνης, Θεόδ. Σ. Κατσουλάκος, Παναγ. Η. Κομνηνός

●
Επιμελητής έκδοσης : Σταύρος Θ. Κατσουλάκος, Συρακουσών 101, Λαμπρινή, Αθήνα

Ταμίας : Ιωάννης Π. Κονίδης, Ξηροκάμπι

ΣΥΝΔΡΟΜΗ :

Εσωτερικού ετήσια Δραχμές 1.000

Εξωτερικού ετήσια Δολάρια Η.Π.Α. 20

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
Θ. Σ. Κατσουλάκου, Ανέκδοτη διαθήκη του 18ου αιώνα	3
Ν. Μπουραζέλη, Επίσκεψη στο Παλαιοχώρι	5
Π. Χριστάκου, Στη διάρκεια του εμφυλίου	6
Dean Fisher-Φασσέα, Αναμνήσεις και σκέψεις	7
Γ. Π. Κονίδη, Μάθημα υγιεινής	9
Γ. Λάτση-ιερέως, Δωρεές στον ναό Αγ. Τριάδος Ξηροκαμπίου	11
Ιωάννας Εξαρχάκου-Ρηγάκου, Από τα δημοτικά τραγούδια..	12
Θ.Κ., Θάνατος από μανιτάρια	12
Μ. Κομνηνού, Τελευταίος χαιρετισμός	13
Τα νέα μας -Συνδρομές	15

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: Το δημοτικό σχολείο Καμινίων

Φωτογρ. : Dean Fisher- Φασσέα

Η Φ Α Ρ Ι Σ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΦΑΡΙΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ΄ ◀ ΤΕΥΧΟΣ 19ο ▶ ΜΑΡΤΙΟΣ 1998

ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ 18ου ΑΙΩΝΑ

Δημοσιεύουμε κατωτέρω τη διαθήκη του μοναχού Γεράσιμου Μαρκάκη από το Παλιοχώρι, με την οποία αφήνει όλην την περιουσίαν του στο μοναστήρι της Ζερμπίτσας. Η διαθήκη, εκτός από το γλωσσικό ενδιαφέρον που παρουσιάζει, περιέχει και χρήσιμα στοιχεία για την εποχή και τις συνθήκες ζωής, καθώς, όταν συντάσσεται, 13 Ιανουαρίου 1780, στην περιοχή επικρατούν αναρχία και φόβος από την παρατεταμένη χρονικά επιδρομή των Αλβανών προς κατάπνιξη της επανάστασης του 1770.

Συντάκτης της διαθήκης είναι ο ιερομόναχος Δανιήλ, ο οποίος, όπως φαίνεται, δεν γνωρίζει πλήρως τα απαραίτητα γαι τη σύνταξη δικαιοπρακτικών εγγράφων γράμματα. Το έγγραφο (0,24×0,18), που ευρίσκεται στο μοναστήρι της Ζερμπίτσας, είναι διπλό φύλλο χάρτου. Στο οπισθόφυλλο αναγράφεται: «Διαθήκη Γερασίμου Μοναχού». Του εγγράφου έχει αποκατασταθεί η ορθογραφία και η στίξη· μόνο οι υπογραφές των μαρτύρων παρατίθενται όπως στο πρωτότυπο.

1780 Ιανουαρίον 13, Ζερμπίτσα¹

Εις δόξαν της αγίας και ομοουσίου και ζωοποιού και αδιαιρέτου Τριάδος,² αμήν.³ Επειδή και ο θάνατος είναι κοινός πάσιν ανθρώποις και ουδείς δύναται φυγείν⁴ τούτον και πάσαν του Κυρίου απόφασιν, γη γαρ είπε τω Αδάμ και εις γην⁵ απελεύσει άπαντες [...] οι του Αδάμ απόγονοι απελευσόμεθα⁶ εξής επλάσθημεν. Δια τούτο και εγώ ο αμαρτωλός Γεράσιμος μοναχός⁷ Μαρκάκης από Παλιοχώρι, εις έννοιαν ελθών της εσχάτης μου αναπνοής⁸ και φοβηθείς το άωρον και αιφνίδιον του θανάτου μου, έκρινα δε καλόν να⁹ γράψω την παρούσαν μου διαθήκην· και πρώτον μεν συγχωρώ πάσιν¹⁰ ανθρώποις ούτω τοις ληπήσασιν υμάς ούτω τοις χαροποιήσασιν. Ζητώ ο¹¹μοίως και εγώ τούτων πάντων και αγάπην και την συγχώρη-

σιν και¹² μετάνοιαν. Ἦλθα εἰς τὸ μοναστήριον εἰς τὴν Ζερμπίτσα και ἔβαλα τὴν μετὰ¹³νοιά μου ὅτι και αν μου βρίσκειται με τὴν εξουσίαν μου τ' αφιέρωσα¹⁴ ὅλα εἰς τὸ μοναστήριον δια μία εκφώνηση δική μου και δια¹⁵ τους γονέους μου και τὴν γυνήν μου και τὸ παιδί μου, ὅπου τους ἔγραψα¹⁶ εἰς τὴν αγίαν πρόθεσιν ἀκόμα και τα μούλκια μου, ἀνίσως και γλι¹⁷τώσουν και τα ἔχουν ὅλοι οἱ χωριανοὶ καθὼς και πρῶτα, να εἶναι και τα δι¹⁸κά μου, σπίτι μου, ελ(ι)ές, μουρι(ι)ές, χωράφια να εἶναι εἰς τὴν εξουσίαν του¹⁹ μοναστηρίου. Οὕτω γράφω και ἰδιοχειρῶς επισφραγίζω. Ὅποιος δε²⁰ εκ των ἐμῶν συγγενῶν και ἡ ξένος ἤθελε να ανατρέψει ἢ χαλάσει τι εξ αυτῶν να²¹ εἶναι υπόδικος το(ν) αἰωνί(ου) πυρός και να ἔχει να μου δώσει λόγον εν ημέρα κρί²²σεως. Και οὕτως ἔγινε εμπρός των ευρεθέντων μαρτύρων.²³

Ηγούμενος Ιεράς μονίς ζερμπίτζας παρθένος²⁴
μαρτυρό τα ἀνοθεν.²⁵

γεράσιμος δολογιμετάκις ἡμονν παρόν και μαρτιρό.²⁶

γιοργις βατικιώτις ὕμονν παρόν και μαρτιρό.²⁷

Δανιήλ Ιερομόναχος ὅσα ἤκουσα παρὰ στόματός του ἔγραψα και μαρτυρώ.²⁸

γεράσιμος μαρκάκης βεβεόνο²⁹

ηδοχηρος μου τάνοθεν.³⁰

1. Βλ. Θ. Ν. Σιμοπούλου, Η ιερά μονή Ζερμπίτσης, Αθήναι 1966 και Δ. Γ. Κασαφάνα, Ζερμπίτσα, τὸ ιερόν και σεβάσιμον μοναστήριον, Αθήνα 1990.

8. **Μαρκάκης:** Η οικογένεια αναφέρεται στην περιοχή ὡς τις αρχές του 20ου αἰ.

8. **Παλιοχώρι:** Βλ. Θ. Σ. Κασουλάκου, Πωλητήρια ἔγγραφα του 18ου αἰῶνα, Η Φάρις 14 (1996) 7.

15. **Εκφώνηση:** Μνημόνευση του ονόματος στην αγία πρόθεση.

16. **Τους γονέους μου και τὴν γυνήν μου και τὸ παιδί μου:** Ο διαθέτης φαίνεται ὅτι ἔλαβε τὴν ἀπόφαση να γίνει μοναχός, ἀφοῦ ἔχασε τὴ γυναικία του και τὸ παιδί του. Δεν θα ἦταν υπερβολή να συσχετιστεῖ τὸ γεγονός με τὴν αλβανοκρατία.

17. **Μούλκια:** Η λέξη εἶναι τούρκικη (mülk) και σημαίνει ἰδιωτικὴ περιουσία. Η γλώσσα των κατοίκων μένει ανεπηρέαστη ἀπὸ τὴν κατοχὴ και μόνο ὀροι τῆς τουρκικῆς, που ἔχουν σχέση με τὴ διοίκηση και τὴν ἐγκυρότητα των δικαιωπραξιῶν, υιοθετοῦνται.

17-18. **γλιτώσουν:** Ο διαθέτης δεν εἶναι βέβαιος για τὴν ἐπὶ των περιουσιακῶν του στοιχείων κυριότητα. Τοῦτο μπορεῖ να αποδοθεῖ στην ἀνασφάλεια που ἀκολούθησε τὴν κἀθοδο των Αλβανῶν στη διάρκεια των Ορλωφικῶν (1770-1780). Εἶναι γνωστό ὅτι και τὸ ἴδιο τὸ μοναστήρι δοκιμάστηκε τα χρόνια αὐτά (Θ. Σ. Κασουλάκου, Ἄγνωστο επεισόδιο των Ορλωφικῶν, Λακωνικαὶ Σπουδαὶ 5 (1980) 435-441).

19. **ελιές και μουριές:** Ο διαθέτης μνημονεύει τα δέντρα, ἀφοῦ δι' αυτῶν τὸ κτήμα αποκτῶσε ἀξία. Το γεγονός παρὰλληλα δηλώνει και τὸν γεωργοκτηνοτροφικὸ χαρακτήρα τῆς τότε ζωῆς.

24. **Παρθένιος:** Στον κατάλογο των ηγούμενων (Θ. Ν. Σιμόπουλου, σ. 63) ὑπὸ τὸ ὄνομα Παρθένιος ἀναφέρονται τέσσερις ηγούμενοι (1763, 1790, 1808 και 1880-1900).

25. **Βατικιώτης:** Στο Παλιοχώρι, ἀπ' ὅπου καταγόταν ὁ μάρτυρας, ὑπάρχει τοπωνύμιο: Του Βατικιώτη η σηλιά.

Θεόδωρος Σ. Κατσουλάκος

Επίσκεψη στο Παλαιοχώρι

Ήτο η 23η Αυγούστου. Εόρταζε η μονή της Ζερμπίτσας. Προσωπικά έχω τάμα να ανάβω στη μνήμη της λαμπάδα. Έτσι, από το Γύθειο που παραθέριζα κάνοντας θαλάσσια λουτρά, πήγα με ταξί και φέτος για να προσκυνήσω.

Μετά τη θεία λειτουργία ανεχώρησα για να επιστρέψω στο Γύθειο. Κατεβαίνοντας από το μοναστήρι σε μια στροφή του δρόμου πρόβαλε στην απέναντι πλαγιά το Παλαιοχώρι. Φυσικό ήτο να μη μείνω ασυγκίνητος. Είναι το χωριό που γεννήθηκα και πέρασα τα παιδικά μου χρόνια. Αναστατώθηκα, όταν το αντίκρισα. Άρχισε αμέσως ο έλεγχος της συνειδήσεώς μου. Δεν με άφινε ήσυχον. Δεν μου επέτρεπε να αντιπαρέλθω ακιούμενος μόνο σε μια εκ του μακρόθεν ματιά. Τελικά υπέκυψα στη φωνή της. Παρεκάλεσα τον ταξιτζή, στη διακλάδωση του δρόμου στα Καμίνια, να αλλάξει πορεία και να κατευθυνθεί προς το Παλαιοχώρι. Αυτό και έγινε.

Σε λίγα λεπτά φθάσαμε στο αγαπημένο χωριουδάκι μου. Τί να πρωτοκοιτάξω! Όλα σχεδόν τα σπίτια κλειστά. Αυλές έρημες, δρόμοι χορταριασμένοι. Ουδείς πλέον τα φροντίζει. Από τις τριάκοντα τέσσαρες οικογένειες που υπήρχαν, όταν ήμουν παιδί, έχουν μείνει πέντε. Αναζήτησαν καλύτερη ζωή σε χώρες του εξωτερικού. Πολλοί ευρίσκονται ήδη στον Καναδά.

Στο κέντρο του χωριού η εκκλησούλα του, ο Άγιος Νικόλαος, παραμένει ο προστάτης του χωριού. Πήγα κοντά κι αμέσως ζωντάνεψαν στη μνήμη μου οι παλιές δόξες. Στο χωριό δεν υπήρχε μαγαζί ούτε καφενείο. Όλες οι διασκέδασεις και οι δραστηριότητες εγίνοντο στην αρκετά ευρύχωρη πλατεία του. Εκεί φορώντας τα γιορτινά μας γλεντούσαμε το Πάσχα. Εκεί συγκεντρώναμε αφάνες και ανάβαμε φωτιές εορτάζοντας τις Απόκριες. Εκεί τελούσαμε τα μυστήρια της βαπτίσεως και του γάμου. Εμείς τα παιδιά βρίσκαμε τον κατάλληλο χώρο στην πλατεία του για τα διάφορα παιχνίδια μας. Πέριξ της πλατείας υπήρχαν πεζούλια. Οι ηλικιωμένοι εκάθηντο και διηγούντο διάφορες ιστορίες, ιδίως στρατιωτικές. Η λέξη Σαγγάριος πάντοτε ανεφέρετο στις αφηγήσεις των. Εκεί επίσης συζητούντο εν συγκεντρώσει όλων τα διάφορα ενδιαφέροντα προβλήματα του χωριού. Εκεί τελικώς ετελούντο οι νεκρώσιμες ακολουθίες, όταν γινόταν ο αποχαιρετισμός των εγκοσμίμων.

Η 6η Δεκεμβρίου ήταν για όλους μας ημέρα χαράς και αγαλλιάσεως. Εόρταζε

(συνέχεια στη σελ. 10)

Στη διάρκεια του εμφυλίου

Άνοιξη του 1946. Δύσκολα χρόνια. Ο πόλεμος συνεχιζόταν εμφύλιος όμως. Ανάστατοι οι κάτοικοι της περιοχής. Η αστυνομία Ξηροκαμπίου μου επέδωσε ατομική πρόσκληση για στράτευση. Έπρεπε να παρουσιαστώ στις 5 Μάη στην Αθήνα. Την ίδια πρόσκληση είχαν λάβει ο Βαγγέλης ο Λάσκαρης κι ο Μενέλης ο Αλιφέρης. Συναντηθήκαμε κι οι τρεις —Παντελής, Βαγγέλης, Μενέλης— και συζητήσαμε για τα περαιτέρω.

Ξεκινήσαμε στις 2 Μαΐου για την Αθήνα· κι οι τρεις μας καλοί φίλοι και καλά παιδιά. Εάν δεν παινέψεις το σπίτι σου, που λείει κι η παροιμία, πέφτει και σε πλακώνει. Στην Αθήνα όπου φτάσαμε, έπρεπε να πάμε στο Φρουραρχείο. Κι ο καθένας πια στον προορισμό του. Το Φρουραρχείο τότε στεγαζόταν απέναντι από το σταθμό Λαρίσης. Από το Φρουραρχείο με έστειλαν στο Μεταξουργείο, σ' ένα κτίριο τριώροφο, στο οποίο παλιότερα στεγαζόταν σχολείο. Εκεί ήταν η μονάδα του Μηχανικού. Πρωτότυπα πράγματα· τίποτα δεν είχε μείνει. Είχαν διαλυθεί τα πάντα από τα στρατεύματα κατοχής. Ντύθηκα στρατιώτης κι έμεινα εκεί ένα μήνα. Με μετέθεσαν στη Μυτιλήνη. Εκεί κάναμε εκπαίδευση για τέσσερις μήνες σε διάφορα μηχανήματα. Μετά φύγαμε όλοι, μαζί και δέκα Εγγλέζοι, με το αρματαγωγό «Αήμωνος» για την Κρήτη. Αποβιβαστήκαμε στο Ηράκλειο και μείναμε σε σκληρές έζω σ' ένα χωράφι. Σκοπός μας, λείει, ήτανε να ανοίξουμε το σπήλαιο του Μινώταυρου, το Λαβύρινθο, γιατί εκεί οι Γερμανοί είχαν τις μεγαλύτερες αποθήκες.

Στο Ηράκλειο έμεινα λίγο· με μετέθεσαν στη σχολή μηχανικού στο Λουτράκι κι απ' εκεί πάλι στο Μεταξουργείο. Τέλη του 1947 βρέθηκα στην Αγία Μαρίνα Στυλίδας. Εκεί φτιάξαμε μια πλωτή εξέδρα, για να έρχονται τα αρματαγωγά να αποβιβάζουν τανκς, αυτοκίνητα και στρατό. Είχε αρχίσει ο εμφύλιος. Πολεμάγανε Έλληνες με Έλληνες. Ο εθνικός στρατός με τον Ε.Λ.Α.Σ. Τα αρματαγωγά περίμεναν στο πέλαγος, ώσπου να ετοιμαστεί η εξέδρα. Όταν τέλειωσε η γέφυρα αυτή, μας έστειλαν στο Λουτράκι. Στον Ισθμό τότε έκαναν εργασίες για να αποκαταστήσουν τη συγκοινωνία. Εμείς εργαστήκαμε για τη γέφυρα του τραίνου. Ήταν καταστροφές που είχαν γίνει από Γερμανούς και Ιταλούς. Τέλειωσε κι αυτό και μετά στη Λαμία, με έδρα τη Μακρακόμη. Ο τόπος έβραζε από τις συγκρούσεις. Εκεί μια μέρα συνάντησα το φίλο μου το Γιώργη Καλκάνη, από τους Γοράνους, φορτωμένο μ' ένα πολυβόλο. Στο Κρίκελο βρήκα, θυμάμαι, το Βαγγέλη Κυριακάκο, σ' ένα φορτηγό να 'χει κολλήσει στη λάσπη.

Κι ο πόλεμος συνεχιζόταν άγριος κι αιματηρός. Κι έμεινα τριςήμισι χρόνια. Είχα ξεχάσει την πολιτική ζωή.

Παντελής Χριστάκος

Αναμνήσεις και σκέψεις

Ο Dean Fisher είναι γιος του Ηλία Φασσέα (από το Πετροβούνι της Μάνης) και της Αγγελικής Καράμπελα (από τα Καμίνια). Στο άρθρο, που γράφτηκε ειδικά για το περιοδικό μας, εκθέτει τα βιώματά του από τα παιδικά του χρόνια και τις ελληνικές καταβολές του. Οι επιβιώσεις αυτές είναι το στοιχείο εκείνο που κρατά σταθερό τον ιστό της ιστορικής συνέχειας στην Αμερική.

Το πρώτο ταξίδι μας έγινε το 1991, όταν επισκεφθήκαμε το θείο μου Γιώργο και τη θεία Πίτσα Καράμπελα στο Ξηροκάμπι. Η μητέρα μου Αγγελική, τώρα 78 ετών, και οι δύο αδελφοί Τάκης και Κώστας και η αδελφή τους Αμαλία έζησαν τα πρώτα χρόνια της ζωής τους στο μικρό χωριό Καμίνια, όπου οι γονείς τους Ευάγγελος και Μαρία δημιούργησαν μια οικογένεια με πέντε παιδιά. Ο θείος Γιώργος ήταν ο νεότερος και ο μόνος που παρέμεινε στην Ελλάδα, χωρίς να ακολουθήσει τους δυο αδελφούς και τις δυο αδελφές στην Αμερική στη δεκαετία του 1930. Ο θείος μου και η θεία μου ήταν πολύ ευγενικοί στη γυναίκα μου Ντόνα και το γιού μου Ηλία, οι οποίοι γνώρισαν λαμπρή φιλοξενία. Ανέκαθεν σκεφτόμουν ότι κανένας δεν μπορούσε να μαγειρέψει τόσο καλά ελληνικά φαγητά όσο η μητέρα μου, αλλά με ευχαρίστηση διεπίστωσα ότι η θεία ήταν εξίσου επιδέξια. Είχα εκδηλώσει τη θέλησή μου να ιδώ το χωριό όπου γεννήθηκε ο πατέρας μου. Πρόθυμα ο θείος μου μας πήγε οδηγώντας αρκετές ώρες στο χωριό Πετροβούνι, χτισμένο πάνω από την Καρδαμύλη, κοντά στην Καλαμάτα. Μπόρεσα έτσι να δω το πολύ παλιό εκ δύο δωματίων σπίτι, όπου οι γονείς του απέκτησαν έντεκα παιδιά πολλά χρόνια πριν και όπου τώρα ο ανιψιός του Κώστας ζει με την οικογένειά του.

Το 1991 στη διάρκεια του ταξιδιού μας είχαμε την ευκαιρία να συναντήσουμε την εξαδέλφη μας Μαρία, η οποία κατοικούσε στην Αθήνα· δεν μπορέσαμε όμως να ιδούμε τον εξάδελφο Βαγγέλη, γιατί απουσίαζε. Μετά την επιστροφή μας όμως στην Αμερική, μάς επισκέφθηκαν σε διαφορετικές στιγμές και η Μαρία και ο Βαγγέλης και μας δόθηκε η ευκαιρία να περάσουμε μαζί και να γνωρίσουμε τα ξαδέφρια μας έπειτα από τόσα χρόνια χωρίς επαφή.

Όταν ήμουν νέος και μεγάληνα, τα παιδιά της οικογένειας Καράμπελα που ήλθαν στις Ην. Πολιτείες ζούσαν το καθένα σε διαφορετική πόλη. Ζούσαν στο Σικάγο, το Πίτσμπουργκ, το Κλήβελαντ και το Ντέιτον, τα οποία απέχουν 400 μίλια μεταξύ τους. Οι πρώτες μου αναμνήσεις έντονων οικογενειακών σχέσεων ήταν ζωντανές και ευχάριστα μορφωτικές από τις επισκέψεις μεταξύ μας στη διάρκεια των αδειών και των διακοπών. Αυτές οι επισκέψεις και επανασυνδέσεις ήταν γεμάτες με γέλια, ελληνική μουσική, νόστιμα ελληνικά φαγητά κι ελληνικό χορό. Φυσικά, υπήρχε επί-

σης και το συναρπαστικό χαρτοπαίχνιδο, όπου η θεία Αμαλία πάντοτε φαινόταν να κερδίζει. Ο θείος μου ο Κώστας, ο θείος ο Τάκης και πρόσφατα η θεία Αμαλία έχουν πεθάνει, έχοντας όμως αφήσει θαυμάσιες αναμνήσεις αγάπης, οικογένειας και παραδόσεων.

Μέχρι πριν λίγα χρόνια δεν είχα γνωρίσει πολλά για το θείο Γιώργο και τη θεία Πίτσα ή τα ξαδέφφια μου Βαγγέλη και Μαρία, γιατί δεν τους είχα συναντήσει. Πάντοτε άκουγα τα ονόματά τους, αλλά ήταν δύσκολο να τους προσδιορίσω. Όταν επισκέφθηκα αυτούς και ήλθαν κι αυτοί στην Αμερική να μας επισκεφθούν, άρχισα να αισθάνομαι τόσο κοντά σ' αυτούς, όπως είχα αισθανθεί για τους άλλους συγγενείς της οικογένειας Καράμπελα, που είχαν αυτές τις θαυμάσιες ιδιότητες. Ήταν γενναιόδωροι, στοργικοί και τηρούσαν αυστηρά τις παραδόσεις τους και την πολιτισμική της κληρονομιά.

Η δεύτερη επίσκεψή μας το καλοκαίρι του 1997 ήταν ξεχωριστή. Είχα χρόνο να κάνω περιπάτους γύρω από το Ξηροκάμπι, γιατί ήθελα να έχω αίσθηση αυτής της ξεχωριστής πόλης και των ανθρώπων της. Απολαύσαμε ένα ήσυχο βράδυ καθισμένοι στη βεράντα, καθήσαμε με παρέα στην πλατεία της πόλης τρώγοντας παγωτό και συναντώντας άλλους επισκεφθήκαμε την εκκλησία, όπου ο πατέρας μου κατά την επίσκεψή του το 1988 έψαλε κάποιες Κυριακές. Επειδή μ' αρέσει να πεζοπορώ και να ανεβαίνω στα βουνά, το βρήκα πολύ ευχάριστο να σηκώνομαι νωρίς κάθε μέρα και να κάνω γενναία πεζοπορία στους λόφους και τα βουνά πάνω από την πόλη. Σκέφτηκα πόσο θαυμάσιος κι όμορφος είναι ο τόπος για να ζει κανείς και να μεγαλώνει τα παιδιά του. Παρατήρησα ένα βράδυ πόσα πολλά παιδιά έπαιζαν μπάσκετ μπολ και βόλεϊ μπολ στο γήπεδο του γυμνασίου. Όλα φαινόταν να ηρεμούν και να χαίρονται αυτό που έκαναν. Η δική μας ζωή στις Ηνωμένες Πολιτείες έχει γίνει τόσο πειστική, καθώς ο καθένας αγωνίζεται να διακριθεί. Κι αυτό δεν είναι εύκολο να το ανεχθείς. Κατάφερα στο Ξηροκάμπι να ηρεμήσω και να ξεχάσω κάπως την ένταση της ζωής μου. Ένωσα ευχάριστα εκεί κι ήθελα να μείνω περισσότερο να κάνω περισσότερες πεζοπορίες στα βουνά και να μάθω περισσότερα για την ελληνική πολιτισμική κληρονομιά. Αισθάνθηκα σαν στο σπίτι μου.

Υπάρχει κάτι πολύ ιδιαίτερο γύρω από την ελληνική πολιτισμική κληρονομιά και τις παραδόσεις μας και έχω φθάσει να κάνω μια μεγαλύτερη εκτίμηση γι' αυτές καθώς γίνομαι ωριμότερος με το πέρασμα του χρόνου. Δεν πρέπει να ξεχάσουμε τη σπουδαιότητά τους. Η επίσκεψή μου στο Ξηροκάμπι μού έδωσε μια μεγαλύτερη αίσθηση του να είσαι Έλληνας και πόσο ευτυχής υπήρξα που είχα αυτή την ευκαιρία και αυτή την εμπειρία.

Dean Fisher-Φασσέας

Μάθημα υγιεινής

Θυμάμαι με νοσταλγία τα μαθητικά μου χρόνια. Χρόνια όμορφα, ξένοιαστα, χαρούμενα. Σαν κινηματογραφική ταινία, σε ώρες αναπόλησης, περνούν από μπροστά μου εικόνες απ' τα χρόνια εκείνα: τ' αστεία με τους συμμαθητές μου, οι κοπάνες απ' το μάθημα, τα καρδιοχτύπια των εξετάσεων, τα πρώτα σκιρτήματα της καρδιάς, οι ιδιορρυθμίες κάποιων καθηγητών μας.

Και πώς να ξεχάσει κανείς ιστορίες, ιστορίες καθημερινής τρέλας, με πρωταγωνιστές μαθητές, καθηγητές αλλά και... παγωτατζήδες; Ιούνιος του 1963. Παρασκευή μεσημέρι. Είχε σχολάσει η τάξη μου κι ετοιμαζόμουν να φύγω, όταν κάποιοι φίλοι μου, της μεγαλύτερης τάξης, με σταμάτησαν στην πόρτα λέγοντάς μου: «Μη φεύγεις, έχουμε Υγιεινή, θα κάνουμε πλάκα».

Μ' έσυραν σχεδόν στην τάξη τους και φοβισμένος κρύφτηκα ανάμεσά τους, στα τελευταία θρανία. Σε λίγο, σχεδόν τρέχοντας, αλαφιασμένος θα έλεγα, μπήκε στην αίθουσα ο σχολίατρος, συμπατριώτης μας, μακαρίτης πια, Παναγιώτης Καπετανάκος. Απίθωσε στην έδρα τη μεγάλη δερμάτινη τσάντα του, έβγαλε το ρεμπούπλικο, κάθησε στην καρέκλα. Έβριξε μια ματιά σε κάποιο βιβλίο της έδρας και ξαφνικά φωτίστηκε, άλλαξε όψη, σηκώθηκε όρθιος.

— Ποιος ήταν ο Σπύρος Λούης; ρώτησε.

Κανείς δεν απάντησε. Όλοι γνωρίζαμε το Μαρουσιώτη πρώτο ολυμπιονίκη του Μαραθωνίου δρόμου που δόξασε την πατρίδα μας, αλλά θέλεις η άσχετη με το μάθημα ερώτηση, θέλεις η κούραση (ήταν δη ώρα) μάς κράτησαν το στόμα κλειστό.

— Ποιος ήταν ο Σπύρος Λούης; Ξαναρώτησε έξαλλος. Καμμιά απάντηση. Αναψοκοκίνησε ο γιατρός, σηκώθηκαν όρθια τα μαλλιά του, μας κοίταζε σαν να μας λυπόταν και με φωνή οργισμένη ούρλιαξε: «Αγνοείτε τα Ελληνικά, αγνοείτε τα Μαθηματικά, αγνοείτε τα Φυσικά, αγνοείτε και αυτήν ταύτην την Ελληνικήν Ιστορία!»

Πήρε αμπάριζα ο γιατρός, έκαμε ήρωα το Λούη, τον τοποθέτησε δίπλα στους ήρωες του 1821, είπε, είπε..., ξεθύμανε, ησύχασε, κάθησε. Μα όχι για πολύ. Η ματιά του έπεσε πάνω στον πλανόδιο παγωτατζή που καθόταν δίπλα μου. Ο αφιλότιμος είχε ξεχάσει να βγάλει το καπέλλο του κι έγινε εύκολος στόχος στα μάτια του γιατρού.

— Ποιος είσαι εσύ; τον ρώτησε.

— Ο... παγωτατζής, απάντησε εκείνος σαστισμένος.

— Και τι θέλεις εδώ;

— Έρθα να παρακολουθήσω Υγιεινή.

— Μπράβο, παιδί μου, χίλιες φορές μπράβο. Ενθουσιάστηκε ο γιατρός, ηρέμησε, ξαναγύρισε το γέλιο στα χείλη του κι άρχισε να πλέκει με τα πιο θερμά λόγια το εγκώμιο του παγωτατζή που είχε την τόλμη ν' αφήσει το εμπόρευμα «εκτεθειμένο τοις πάσι», όπως είπε, για να παρακολουθήσει ένα (λίαν επωφελές) μάθημα Υγιεινής. Ξέθαψε όλα τα κοσμητικά επίθετα που είχε θαμμένα στο μυαλό του, τον στόλισε, τον ανέβασε στον έβδομο ουρανό, τόσο ψηλά, που αν και κοντός άρχισε να φαντάζει στα μάτια μας γίγαντας σωστός.

Ο παγωτατζής, κοιτούσε μια εμάς και μια το γιατρό, δεν πίστευε στ' αυτιά του, αναρωτιόταν αν άξιζε τέτοιων επαίνων. Κι εμείς, με κατεβασμένα τα κεφάλια, σκεπτικοί, νιώθαμε τους εαυτούς μας μικρούς, ασήμαντους θα έλεγα, όταν από δίπλα μου ακούστηκε το άνοιγμα κάποιου τρανζίστορ και ταυτόχρονα ο εκφωνητής σε ώρα ειδήσεων: «Ο κύριος Καραμανλής, δήλωσε χθες στη Βουλή...». Πριν συνέλθω από την έκπληξη μια κόρνα ποδηλάτου αντήχησε στ' αυτιά μου. Κάποιος μαθητής απ' την Τραπεζοντή είχε αγοράσει την ημέρα εκείνη την κόρνα και βιαζόταν να διαπιστώσει την καλή λειτουργία της. Ένωσε τα καλώδια στην μπαταρία, κάτω απ' το θρανίο, κι ένας οξύς, διαπεραστικός ήχος μας ξάφνιασε όλους.

Κρύος ιδρώτας έλουσε το πρόσωπό μου. Διαισθανόμουν τη θύελλα που θα ξεσπούσε. Ήμουν έτοιμος ν' ανοίξω την πόρτα και να φύγω, μα δεν πρόλαβα. Είδα το γιατρό να σηκώνεται όρθιος, να φέρνει την παλάμη του κοντά στ' αυτί του, ν' αφογγράζεται. Κάποιος ακαθόριστος θόρυβος έφτασε φαίνεται στ' αυτιά του —όλοι γνωρίζαμε ότι ο γιατρός είχε προβληματική ακοή— άφησε την έδρα τρέχοντας προς την πόρτα, την άνοιξε και... ω Θεέ μου, τι σύμπτωση!

Ένας πιτσιρικάς του Δημοτικού περιφερόταν στο διάδρομο με μια φουσαρόνικα κρεμασμένη στο λαιμό του. Τον άρπαξε από τ' αυτί και σχεδόν σηκωτό τον ανέβασε στις σκάλες. Τρέξαμε ξωπίσω γελώντας.

«Ίδού ο ταραξίας, ιδού και το όργανο», ακούστηκε η οργισμένη φωνή του γιατρού, παρουσιάζοντας το μικρό ταραξία στο Γυμνασιάρχη.

Ο μικρός έκλαιγε αρνούμενος τα πάντα, ο γιατρός ούρλιαζε, ο γυμνασιάρχης προσπαθούσε να καταλάβει, να συμβιβάσει τα ασυμβίβαστα, εμείς κρατούσαμε την κοιλιά μας απ' τα γέλια, όταν ο ήχος του κουδουνιού ειδοποιούσε όλους πως ήταν ώρα να σχολάσουμε. Άλλο ένα μάθημα Υγιεινής (αλίαν επωφελές) είχε τελειώσει.

Γιάννης Π. Κονίδης

(συνέχεια από τη σελ. 5)

ο Άγιος Νικόλαος. Τον στολίζαμε από την παραμονή με ωραίες πράσινες σμυρτιές που υπήρχαν άφθονες απέναντι στο χωριό. Πολλοί, και από τα πέριξ χωριά, ήρχοντο να τον προσκυνήσουν και να τον παρακαλέσουν να πρεσβεύσει στο Θεό για την υγεία αυτών και της οικογενείας των. Παπάς ερχόταν από τα Κατσοουλαίικα ο αείμνηστος Γ. Κολλινιάτης. Δεν ήσαν λίγες οι φορές που ήρχετο και αρχιμανδρίτης από τη Σπάρτη και εκφωνούσε εμπνευσμένο θρησκευτικό λόγο. Η όλη ατμόσφαιρα που εδημιουργείτο κατά την ημέρα της εορτής του Αγίου ήταν χαρούμενη και πανηγυρική. Όλες οι οικογένειες έφτιαχναν γλυκιά, κουραμπιέδες και τις περίφημες δίπλες. Εόρταζαν όλες οι οικογένειες και όχι μόνον οι έχουσες άτομο με το όνομα Νικόλαος.

Όλα αυτά, όταν πλησίασα να προσκυνήσω, πέρασαν σαν κινηματογραφική ταινία από τη σκέψη μου. Σκεπτικός και με βαρεία καρδιά έριξα μια τελευταία ματιά ψηλά στον Μύτικα και μετά πήρα το δρόμο για να συνεχίσω το ταξίδι της επιστροφής στο Γύθειο.

Νικόλαος Μπουραζέλης
Συνταγματάρχης ε.α.

Δωρεές εις τον ναό Αγίας Τριάδος Ξηροκαμπίου
(1-1-97 έως 31-12-97)

Ουρανία Νενεδάκη και Νικόλαος Νενεδάκης 15.000 εις μνήμην Σταυρούλας Παναγιωτοπούλου, Ζαχάρω Κονίδη 15.000 για τον Άγιο Κωνσταντίνο Κουμουστάς, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος 10.000, Πρεσβυτέρα Γαρυφαλιά Παναγιωτουνάκου 10.000, Γεώργιος και Λούλα Σολωμού 10.000, Μενέλαος Παναγιωτουνάκος 10.000 και Γεώργιος Παναγιωτουνάκος 50.000 εις μνήμην Ηλία Παναγιωτουνάκου, Σύλλογος Κυριών Ξηροκαμπίου 20.000 εις μνήμην Αικατερίνης Τεκόση, Γεώργιος Στυλίδης 10.000, Παναγιώτης Αλαφογιάννης 10.000, Παναγιώτης Αποστόλου 20.000, Χρήστος Καπετανάκος 10.000, Ηλίας Καπετανάκος 6.000, Γεώργιος Γκίζης 10.000, Γεώργιος Θ. Καλκάνης 20.000, Ανώνυμος κυρία 20.000, Γεώργιος Καράμπελας 6.000, Οικογένεια Βαχάν Χειμιάν 20.000 και Περικλής Αποστόλου 30.000 εις μνήμην Θεοφάνους Καλκάνη, Ελένη Παυλούνη 10.000, Οικογένεια Θεοδώρου Μανδραπήλια 20.000 για τον Άγιο Κωνσταντίνο και Προφήτη Ηλία της Κουμουστάς εις μνήμην Αναστασίας Μανδραπήλια, Ευστράτιος Λιντζέρης 40.000 εις μνήμην Παναγιώτη Βλογιανίτη, Μαρία Τσαρίδη 10.000 και τα τέκνα Ν. Αλικάκου 20.000 εις μνήμην Νικολάου Αλικάκου, Οικογένειες Πέτρου και Σωτηρίου Δεσποτοπουλου 20.000 εις μνήμην Γεωργίου Κουμουστιώτη, Σταύρος Σταρόγιαννης 5.000, Ανώνυμος 2.500.000, Γεωργία Χρυσικού 20.000 εις μνήμην του συζύγου της Νικολάου, Κωνσταντίνος Θλιμμένος 25.000 εις μνήμην Γεωργίου Κουμουστιώτη και 25.000 εις μνήμην Δημητρίου Δημητράκου, Γεώργιος Καράμπελας 5.000, Βενιζέλος Λεονταρίτης 15.000, Σπυρίδων και Αθηνά Στάμου 100 δολλ., Γεώργιος και Ιωάννης Παπαγγελής 50 δολλ., Μάρθα και Δημήτριος Μιχαλάκος 50 δολλ. και Φώτης Μπουγούτας 40 δολλ. εις μνήμην Γεωργίου Στεργιανοπούλου, Πίτσα Ορφανάκου 70.000 εις μνήμην της αδελφής της Σταυρούλας Κατσιάνη, Οικογένεια Χρήστου Τζαννετάκου 10.000 και Χρόνη Οικονομάκου 10.000 εις μνήμην Κυριακούλας Ορφανάκου, Μενέλαος Κονίδης 50.000 για το κοιμητήριο Κουμουστάς, Χρήστος και Ελένη Χίου 20.000, Ντίνα Σταρόγιαννη 30.000, Γεώργιος και Βούλα Δριμπέλα 100.000 εις μνήμην γονέων, αδελφών και εγγονού Παναγιώτη Χατζάκου, Πότα Καλκάνη 10.000 εις μνήμην του συζύγου της Θεοφάνους Καλκάνη, Ανώνυμος κυρία 30.000, Ελένη Χριστοπούλου 60.000 εις μνήμην του συζύγου της Ηλία και της θυγατρός της Αικατερίνης, Ευαγγελία Φραγκή 10.000, Νικόλαος Κατράνης 50 δολλ. εις μνήμην Γεωργίου Στεργιανόπουλου, Πίτσα Δογαντζή 10.000 εις μνήμην του υιού της Ηλία, Ανώνυμος 20.000, Κυριακούλα Παναγέα 20.000, Ευανθία Παναγέα-Γαβζλή 10.000, Αργυρούλα Παναγέα-Μπιτάκη 5.000 εις μνήμην ιερέως Παναγιώτη Κονίδη, Αργυρούλας πρεσβυτέρας, Ευανθίας και Διονυσίου Παναγέα, Νικόλαος Παναγέας 5.000, οικογένεια Δημητρίου Χρηστάκου 15.000 και Αγγελική Βρατσίδα 15.000 εις μνήμην Κλεομένους Κοκκορού, Λουίζα Κατράνη 10.000, Γεώργιος Νικολακάκος 20.000, Χριστίνα Λαμπράκου 50.000, Ανώνυμη κυρία 100 δολλ., Δήμητρα Δελαγραμμάτικα 50 δολλ.

Ιερεύς Γεώργιος Λάτσης

Από τα δημοτικά τραγούδια

Το ωραίο αυτό δημοτικό τραγούδι τραγουδιέται σε σκοπό κλέφτικο· έτσι το άκουσα να το τραγουδάει η σεβαστή κυρία Γεωργία Ρηγάκου-Κολλάρου με τη βελούδινη φωνή της. Εδώ τονίζεται η αγάπη για τη ζωή και ιδιαίτερα η απέραντη αγάπη και φροντίδα της μάνας, και πεθαμένης ακόμη, για τα παιδιά της:

- Τρεις ανδρειωμένοι βάλθηκαν να βγουν από τον 'Αδη.
Ο ένας λέει το Μάη να βγουν π' ανθίζουν τα λουλούδια,
ο άλλος λέει τον Αύγουστο που βγαίνουν τα σταφύλια
κι ο τρίτος λέει τ' Αϊ-Δημητριού π' ανοίγουν τα βαρέλια.
Μια λυγρή τους άκουσε 'πό μέσα 'πό τον 'Αδη.
— Πάρτε και με, λεβέντες μου, βγάλτε μ' απ' το σκοτάδι.
— Κόρη, βαρούν τα πλέκια σου και θα μας δούνε κι άλλοι.
— Το ξέρω εγώ, λεβέντες μου, δε θέτε να με πάστε·
μόν' πέστε χαιρετίσματα στη δόλια πεθερά μου
να μου προσέχει τα παιδιά, να μου πλένει τον άντρα,
ώστε να γίνει η δίκη μου, να βγει το βούλευμά μου·
κι αν με δικάσουν ξάμηνο, κι αν με δικάσουν χρόνο,
αν δικαστώ επί ζωής, πες του να μην περιμένει,
μόν' να νοιαστεί να παντρευτεί να πάρει μια γοιούλα
να μου προσέχει τα παιδιά...*

Ιωάννα Εξαρχάκου-Ρηγάκου

Θάνατος από μανιτάρια

Πέθανε από μανιτάρια που έφαγε ο Γιώργης Ηλ. Αποστολάκος από το Παλιοχώρι. Τέτοιο γεγονός δεν είχε συμβεί στο παρελθόν, όσο, τουλάχιστον, θυμούνται οι παλιότεροι. Δραστήριος κι εργατικός ο Γιώργης Αποστολάκος είχε κερδίσει την εκτίμηση των κατοίκων των γύρω περιοχών. Πολλά γράμματα δεν ήξερε· είχε όμως έμφυτη φιλομάθεια για οτιδήποτε σχετιζόταν με την ιστορία του τόπου. Η «Φάρις», στην οποία είχε γράψει δυο σημειώματα για τους παλιούς δρόμους και τα τοπωνύμια του χωριού του, συλλυπείται θερμά τους δικούς του.

Θ.Κ.

Τελευταίος χαιρετισμός

(Μια ιδέα από το ποίημα του Άρη Αλεξάνδρου ΑΝΕΠΙΔΟΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ)

4/1/1998

Ο Ν. Παπαδάκος ως έφεδρος ανθ'γός

Βιάστηκες, καλέ μας φίλε, να πεθάνεις.
Δεν λέω, ήταν ατέλειωτες οι νύχτες.
Αυτές οι παγωμένες νύχτες του χειμώνα,
με τη μυρωδιά του σάπιου φύλλου στους τέσσε-
ρες τοίχους της νυχής κάμαρας του πόνου και
της λώτρωσης.

Βιάστηκες να φύγεις, βρε φίλε, και να τα-
ξιδέψεις.

Πάντα σου άρεσαν τα μικρά ταξίδια στον
ατέλειωτο χώρο της καρδιάς των ανθρώπων.

Ζωγράφιζες χάρτινα φτερά για τους νέους
και νέες, τους μαθητές και τα συγχωριανόπου-
λά σου για να πετάξουν μαζί σου πιο ψηλά,
στη μαγεία των αιθέρων έξω και πάνω από τη
ζώνη της καθημερινότητας, της απραξίας και του
εφησυχασμού.

Και είναι αλήθεια πως δυσκολεύτηκες στο ξε-
κίνημα: όπως ο γλάρος Ιωνάθαν που πάσχιζε να
αποδείξει, στο σμάρι που τον περιέπαιξε, πως αξί-
ζει μία και δύο και πολλές δοκιμές και προσπά-
θειες για να πετάξει πιο ψηλά από τους άλλους.

Και εσύ δοκίμαζες και ξαναπροσπαθούσες με τα ζωγραφισμένα χάρτινα φτερά,
που στο φως του ήλιου γίνονταν λευκά και φωτεινά, όμοια και απαράλλακτα με τα
αληθινά.

Και τα κατάφερες, φίλε μου, και μαζί σου φτερούγισαν, ακόμη και πιο πάνω
από τα σύννεφα, πολλές καρδιές, όνειρα και ελπίδες για κάτι καλύτερο, πιο όμορφο
και πιο αληθινό στον τόπο τούτο.

Όμως εγώ επιμένω: βιάστηκες να φύγεις, βρε φίλε, στα 67 σου (χρόνια).

Μπορούσες να πιαστείς από ένα πράσινο φύλλο, ή από τα κλαδιά ενός δένδρου.

Μπορούσες να καρφώσεις τα δάχτυλά σου στον πέτρινο τοίχο του σπιτιού σου
και να κρατηθείς.

Μπορούσες να ζήσεις ακόμη πέντε-δέκα χρόνια στον τόπο που αγάπησες και
καθιστός στην πέτρινη κερκίδα να χειροκοροτείς τον αέναο αγώνα της ψυχής και της
ανιδιοτέλειας.

Πριν από λίγους μήνες η Κοινότητα Ξηροκαμπίου, σεμνά και αθόρυβα, όπως
άλλωστε σου ταίριαζε, σε τίμησε απονέμοντάς σου ειδική πλακέτα και δίπλωμα για
την πολύμορφη προσφορά σου στον τόπο μας ως δάσκαλον, ως οραματιστού, ως
δικαιον και αγαθού συγχωριανού, ως ενεργού πολίτη.

Ήτανε το ελάχιστο που μπορούσε να κάνει, απ' όσα σου έπρεπαν.

Σήμερα όλο το χωριό μας, οι φίλοι σου, οι παλιοί μαθητές σου, οι συνάδελφοί σου, υποκλινόμαστε για τελευταία φορά μπροστά σου, τώρα που σε βλέπουμε να φεύγεις και να χάνεσαι στο τελευταίο ταξίδι σου για τους τόπους της δίκαιης γαλήνης που βιάστηκες να κατοικήσεις.

Ας είναι για πάντα ζωντανή η ανάμνηση της φιλίας μας, η μνήμη σου και το πέρασμά σου από τον τόπο μας.

Παναγιώτης Ηλ. Κομνηνός

Ο Ν. Παπαδάκος με την ομάδα παιδων βόλλεϋ του Απολλωνα (1986)

**Έργα εντεταγμένα στον προϋπολογισμό του έτους 1998
της Κοινότητας Ξηροκαμπίου**

- Ενέργειες για έγκριση προγράμματος Αγροτουρισμού από Καλύβια Σοχάς μέχρι Άρνα και συμμετοχή της Κοινότητας με έργα υποδομής προϋπ/σμού 100.000.000 δρχ.
- Ανάπλαση χώρου Δεξαμενής
- Οδοποιΐα:
- Κατασκευή αθλητικού κέντρου στη Βαρβάρα
- Υλοποίηση μέρους του Προγράμματος αξιοποίησης Ταυγέτου (Ξενώνας Κουμουστάς, μονοπάτι Γόλας, μονοπάτι Κουμουστά-Καταφύγιο)
- Κατασκευή τοίχου προστασίας από τη Ρασίνα στο Ελληνικό γεφύρι
- Διαμόρφωση κοινοτικού κτιρίου για στέγαση του Δήμου
- Κατασκευή αίθουσας πολλαπλών χρήσεων στο Δημοτικό και Γυμνάσιο
- Ανάπλαση χώρου στις Βρύσες Αρκασά, Κομνηνή, Πηγαδούλια
- Δεξαμενή ύδρευσης Κουμουστάς.

Τα νέα μας _____

του Βασιλείου ετών 83, Ευτυχία Σταμάτη του Αλεξίου ετών 80, Νικόλαος Παπαδάκος του Βασιλείου ετών 67.

ΚΑΜΙΝΙΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν οι : Μαρία Μαστοράκου χήρα Θεοδοσίου ετών 85, Γεώργιος Ραζέλος του Παναγιώτη ετών 91, Παναγιώτα Αποστολάκου του Γεωργίου ετών 60, Γεώργιος Αποστολάκος του Ηλία ετών 53, Δήμητρα Γαληνέα του Ηλία ετών 83.

ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Το ζεύγος Παναγιώτης και Αναστασία Κονίδη απέκτησε αγόρι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν οι : Ιωάννης Μεροπούλης του Κων/νου ετών 97, Αθανάσιος Ηλιόπουλος του Παναγιώτη ετών 46, Δημήτριος Σκουριώτης του Γεωργίου ετών 84, Σωκράτης Βαφάκος του Προκοπίου ετών 75, Κλεομένης Κοκκορός του Νικολάου ετών 80, Νικόλαος Μανωλάκος

ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Το ζεύγος Κων/νος και Αναστασία Μπέρδου απέκτησε κορίτσι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν οι : Περικλής Δογαντζής του Λεωνίδα ετών 73, Διαμάντω Παλαϊνού χήρα Ηλία ετών 77, Κων/νος Δούκας του Αριστέδη ετών 64, Σταυρούλα Καραχανίδη του Αναστασίου ετών 69, Παναγιώτης Χριστάκος του Βασιλείου ετών 80.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Παναγιώτης Λεονταρίτης του Βασιλ. (1.000), Παναγιώτης Χριστάκος (1.000), Γεώργιος Μούτουλας (1.000), Πέτρος Διαμαντάκος (1.000), Πανάγος Φραγκής (1.000), Δημήτριος Κουμουτσίδης (1.000), Γεώργιος Ρηγάκος (5.000), Δημήτριος Μανωλάκος (1.000), Άγις Κοκκορός (2.000), Αντωνία Φόρτσα (2.000), Κων/νος Καλογεράς του Αντ. (2.000), Δημήτριος Πλαγιάννης (2.000), Αφοι Μίκου (2.000), Βασίλης Μανδραπήλιας (2.000), Λούλα Σολωμού (1.000), Καλλιόπη Παπαδάκου (1.000), Ευάγγελος Σκιαδάς (2.000), Αφροδίτη Σταρόγιαννη (5.000), Μενέλαος Κονίδης (1.000), Μπουραζέλης Νικόλαος (2.000), Χρήστος Σαχλάς (1.000).